

Fővárosi Ítéltábla
mint másodfokú bíróság
2.Mf.31.057/2023/7.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a dr. Széll Attila Ügyvédi Iroda (jogi képviselő címe., ügyintéző: dr. Széll Attila ügyvéd) által képviselt **felperes** (felperes címe) felperesnek – a Kecskeméti 12. számú Ügyvédi Iroda (alperesi jogi képviselő címe, ügyintéző: dr. Tuzáné dr. Gémes Éva ügyvéd) által képviselt **alperes** (alperes címe) alperes ellen munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményei tárgyában indult perében a Fővárosi Törvényszék 22.M.70.458/2022/22. számú ítéletével szemben az alperes által 23. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 10.000 (tízezer) forint másodfokú perköltséget, továbbá az esedékesség napjáig fizessen meg az államnak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékbevételi számlájára 30.000 (harmincezer) forint fellebbezési illetéket.

Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság határozata és az általa megállapított tényállás

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2023. február 7. napján meghozott 22.M.70.458/2022/22. számú ítéletével az alperes által kibocsátott azonnali hatályú felmondás jogellenességére tekintettel 300.000 forint és a késedelmi kamat, ezen kívül 75.000

forint kártérítés és a késedelmi kamat, továbbá 350.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte az alperest.

[2] Az elsőfokú ítéleti tényállás szerint a felperes 2020. június 22-től állt határozatlan idejű munkaviszonyban az alperessel, képzési koordinátor munkakörben, amelyre vonatkozóan munkaköri leírással is rendelkezett. Az egy havi munkabére összege 300.000 forint volt. A felperes tekintetében a munkáltatói jogkör gyakorlója az ügyvezető igazgató, törvényes képviselő volt.

[3] A felperes a munkáltatói utasításai alapján pénzügyi, pénztárosi feladatokat is ellátott. A címli Általános Iskolában igazgatóhelyettesi feladatot betöltő igazgatóhelyettes pedagógus több alkalommal kért iskolai kiadásokra előleg címén kifizetéseket a felperestől az alperesi pénztár terhére. A kifizetésekről igazgatóhelyettes átvételi elismervényt nem írt alá.

[4] 2022. január 12. napján a felperes szóban tájékoztatta igazgatót, az alperes tulajdonosát arról, hogy igazgatóhelyettes átvételi elismervény nélkül vett át összegeket az alperesi pénztárból. Erről a tényről igazgató még aznap tájékoztatta a vele egyenesági rokonságban álló alperesi ügyvezetőt, törvényes képviselőt. igazgató utasítására a felperes 2022. január 13-án e-mailben tájékoztatta a tulajdonost arról, hogy melyik nap, milyen indokkal, milyen összegű kifizetések történtek igazgatóhelyettes részére. Ebben a kimutatásban a felperes 2022. január 6-ai napra 800.000 forint, 2022. január 6-án további 254.000 forint, 2022. január 3-án 419.000 forint, 2022. január 4-én 580.000 forint és 2022. január 10-én 280.000 forint kifizetését rögzítette. A felperes azt is közölte, igazgatóhelyettes félrevezette őt, mert arra hivatkozott, hogy ezeket az előlegeket a vezetők jóváhagyták. Ennek ellenére az átvételről nem írt alá átvételi elismervényeket a felperes kérése ellenére sem. igazgató a felperes levelére még aznap, 2022. január 13-án válaszolt. Válaszát, a felperes 2022. január 13-i levelével együtt több címzettnek, egyebek között a munkáltatói jogkört gyakorló törvényes képviselőnek is megküldte.

[5] Ezt követően 2022. január 19-én a felperes ismételt tájékoztatta az alperest a igazgatóhelyettes részére elismervény nélkül kifizetett összegekről, az üzenet teljes mértékben azonos volt a 2022. január 13-i üzenet tartalmával. Ezt követően az alperes a 2022. február 2-án kelt és másnap közölt azonnali hatályú felmondással megszüntette a felperes munkaviszonyát. Az indoklás szerint a felperes a 2022. január 19-i nyilatkozatában aláírásával elismerte, hogy 2022. január 6 és 10. napja között, több alkalommal, különböző összegeket adott át a munkáltató tulajdonát képező pénzből igazgatóhelyettes alperesi munkavállalónak úgy, hogy az átvétel nem lett dokumentálva, az összegekkel pedig sem igazgatóhelyettes, sem a felperes nem számolt el és az összegek felhasználását sem igazolta a munkáltató részére. Az azonnali hatályú felmondás azt is tartalmazta, hogy e magatartásával a felperes nagy összegű anyagi kárt okozott, amely nem térült meg. Mindezt az alperes a munkaviszonyból származó lényeges, pénzügyi és elszámolási kötelezettség súlyos gondatlan és jelentős mértékű megszegésének tekintette, ami nem teszi lehetővé a felperes további foglalkoztatását.

[6] Az elsőfokú bíróság a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 68. § (1), (2) bekezdése, 69. § (1) bekezdése, 78. § (1), (2) bekezdése, 82. § (4) bekezdése alapján alaposnak találta a felperes keresetét, ami az azonnali hatályú felmondás jogellenességének jogkövetkezményeként 300.000 forint felmondási időre járó munkabér megfizetése mellett a pert megelőző jogi tanácsadás címén 75.000 forint kártérítés és a késedelmi kamatok megfizetésére irányult.

[7] Az elsőfokú bíróság az ítéletében rögzítette, hogy a felperes keresetváltoztatásában az azonnali hatályú felmondás jogának gyakorlására irányadó 15 napos határidő elmulasztására is hivatkozott, ezért elsődlegesen ez alapján kellett vizsgálni a munkáltatói intézkedés jogszerűségét.

[8] Az elsőfokú bíróság kifejtette, az azonnali hatályú felmondás jogát abban az esetben gyakorolja határidőben a munkáltató, amennyiben a tudomásszerzés időpontjától számított 15 napon belül intézkedik a jogviszony megszüntetéséről. A felperes tekintetében törvényes képviselő ügyvezető volt a munkáltatói jogkör gyakorlója, ezért az ő tudomásszerzését kellett vizsgálni annak tisztázása érdekében, hogy mikor értesült a igazgatóhelyettes részére történt kifizetések részleteiről.

[9] Ebből a szempontból az elsőfokú bíróság irányadónak tekintette igazgató tanúvallomását, aki azt adta elő, hogy számára a felperes 2022. január 12-én szóban már tájékoztatást adott az azonnali hatályú felmondással érintett kifizetésekről. Másnap pedig levélben megírta, hogy igazgatóhelyettes részére mikor, mire, milyen pénzüsszegeket fizetett ki. A tanú arra is egyértelműen nyilatkozott, hogy törvényes képviselőt még aznap, január 13-án értesítette a felperes levelében foglaltakról. Az elsőfokú bíróság értékelése körébe vonta a munkatárs1 alperesi munkavállaló által írt e-mail üzenet tartalmát is, mert az ahhoz kapcsolódó - a munkáltatói jogkör gyakorlójának is megküldött - levelezés is tartalmazta a felperes 2022. január 13-i levelét.

[10] A fentiek alapján megállapítható volt, hogy a felperes 2022. január 13-án igazgatónak dátumokkal, összegekkel konkretizálva részletesen nyilatkozott a igazgatóhelyettes részére történt kifizetésekről, e nyilatkozata szó szerint megegyezett a január 19-i e-maillal. Az üzeneteket igazgató mások mellett törvényes képviselőnek is továbbította, ezért egyértelműen megállapítható volt, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlója 2022. január 13-án minden részletre kiterjedően értesült arról a magatartásról, amelyet az azonnali hatályú felmondás indokolása tartalmazott.

[11] Az elsőfokú bíróság az Mt. 22. § (2) bekezdése és 24. § (1) bekezdése alapján azt is megállapította, hogy az e-mail tartalmát abban az esetben kell közölni tekinteni, amennyiben az a címzett részére hozzáférhetővé válik. törvényes képviselő számára 2022.

január 13-án hozzáférhető volt a részére továbbított e-mail tartalma, ami minden részletre kiterjedő tájékoztatást tartalmazott a felperes magatartásáról. Ezért ekkortól 15 nap állt rendelkezésre az azonnali hatályú felmondás kibocsátására. Ez a határidő 2022. január 28-án lejárt, ezért a 2022. február 2-án kibocsátott, majd 3-án közölt azonnali hatályú felmondás elkésettnek minősült, tehát jogellenes volt. Az azonnali hatályú felmondás elkésettségét nem befolyásolta, hogy a felperes igazgató kérésére 2022. január 19-én a korábbival egyező tartalommal ismételten rögzítette az eseményeket.

[12] Tekintettel arra, hogy az elkésettség önmagában jogellenességet eredményez, az elsőfokú bíróság nem vizsgálta az azonnali hatályú felmondás indokolásának jogszerűségét és a kereseti kérelem szerint alkalmazta a jogellenesség jogkövetkezményeit. A felperes által kártérítés címén igényelt 75.000 forint ügyvédi munkadíj megfizetésére azért kötelezte a keresettel egyezően az alperest, mert a perben sem a követelés jogalapját, sem összecszerűségét nem vitatta.

Az alperes fellebbezése

[13] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben annak megváltoztatásával a keresetet elutasító érdemi döntés meghozatalát és a felperes perköltségben történő marasztalását kérte. Az elsőfokú ítéletben megállapított tényállást nem vitatta, azonban az elsőfokú bíróság által levont jogi következtetésekkel nem értett egyet.

[14] Érvelése szerint az Mt. 78. § (2) bekezdése helyes értelmezése szerint a tudomásszerzés időpontjának az az időpont tekintendő, amikor törvényes képviselő ügyvezető tudomást szerzett arról, hogy a felperes milyen összegeket fizetett ki igazgatóhelyettesnek a házipénztárból úgy, hogy arról átvételi elismervény aláírására nem került sor. Az elsőfokú bíróság tévesen tekintette a tudomásszerzés időpontjának a 2022. január 13-i felperesi e-mailt, mivel nem vette figyelembe, hogy külön a munkáltató kérésére a felperes még 2022. január 19-én ismételten tájékoztatást adott a korábbiakkal megegyező tartalommal és ezt saját kezűleg aláírta.

[15] A 15 napos szubjektív határidő vizsgálatakor nemcsak szűk értelemben a tudomásszerzést kellett értékelni, hanem azt is, hogy az alperes 2022. január 13-án lehetőséget biztosított a felperesnek, illetve igazgatóhelyettesnek a jogtalanul kifizetett pénzösszeg visszafizetésére. Ezt követően szinte naponta volt egyeztetés a felek között. A felperes nem tudott visszaszerezni a jogtalanul kifizetett pénzből, ezért került sor 2022. február 2-án az azonnali hatályú felmondás kibocsátására.

[16] Az alperes elsődleges célja nem a munkaviszony megszüntetése, hanem a kifizetett pénzösszegek visszaszerzése volt. Folyamatosan foglalkoztak az ügygel és csak akkor éltek az azonnali hatályú felmondás jogával, amikor a pénz visszaszerzésére tett intézkedések eredménytelennek bizonyultak.

[17] A Kúria Joggyakorlatelemző Csoportjának összefoglaló jelentéséből az következik, hogy ha a munkáltató határidőt ad a munkavállalónak a hiányosság felszámolására és annak eredménytelenségét követően él azonnali hatályú felmondással, akkor nem állapítható meg elkészettség. Amennyiben észszerű és reális határidőt tűztek ki, akkor a munkáltató eljárása jogszerű.

[18] Az alperes kifejtette továbbá, hogy a jogszabály a jog gyakorlására és nem az intézkedés közlésére írja elő a 15 napot, ezért a szubjektív határidő megtartottsága nem az érintettel való közlés, hanem az azonnali hatályú felmondás kibocsátása alapján számítandó. A munkáltató ezért jogszerűen jár el, amennyiben a 15 napos határidőben a döntését meghozza és annak közlése iránt intézkedik. Az alperes 2022. január 19-én még egyszer pontosította a felperessel a kár feltárása érdekében, hogy milyen összegek kifizetésére került sor és ehhez képest határidőn belül gyakorolta az azonnali hatályú felmondás jogát. Figyelembe kell venni azt is, hogy az ok bekövetkeztétől számított egy éven belül gyakorolható az azonnali hatályú felmondás joga bűncselekmény esetén és a konkrét esetben az alperes feljelentést tett.

A felperes fellebbezési ellenkérelme

[19] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben történő marasztalását kérte.

[20] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a becsatolt iratok és a meghallgatott tanúk vallomása alapján helyesen állapította meg a tényállást, a szükséges bizonyítást lefolytatta és megfelelő jogi következtetéseket vont le.

[21] igazgató tanúvallomása alátámasztotta, hogy 2022. január 12-én törvényes képviselő tőle minden releváns információt megkapott, a igazgatóhelyettes részére történt kifizetésekről a felperes szóbeli közlése alapján. Ezt követően igazgató 2022. január 13-án a felperes e-mailjét, továbbá az arra adott választ megküldte törvényes képviselőnek. Ezért bizonyított, hogy ebben az időpontban törvényes képviselő tudott minden releváns körülményről amire az azonnali hatályú felmondásban hivatkozott, konkrétan a igazgatóhelyettes részére kiadott összegek nagyságáról, jogcíméről, a kifizetés dátumáról.

[22] Ehhez képest a 2022. január 19. napján kelt e-mail már semmilyen új információt nem tartalmazott, az teljes mértékben megegyezett a korábbi e-mail tartalmával. Ezért az elsőfokú bíróság helyesen értékelte a bizonyítékokat amikor azt állapította meg, hogy törvényes képviselő tudomásszerzése 2022. január 13. napja volt.

[23] Az alperes tévesen hivatkozott a Kúria Joggyakorlatelemző Csoport álláspontjára, a 15 napos határidő kapcsán ugyanis azt kell vizsgálni, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlója mikor került abba a helyzetbe, hogy értékelje mindazt a kötelezettségszegést, amit a munkavállalónak felrótt az azonnali hatályú felmondás indokolásában. A gyanú felmerülését követően ezért a munkáltatónak haladéktalanul intézkednie kell az alapos és megnyugtató ismeretek megszerzése érdekében. A szubjektív határidő tehát kezdetét veszi akkor, amikor a munkáltatói jogkör gyakorlója minden olyan releváns információról tudomást szerez, amely ismeretében már megalapozottan dönthet az azonnali hatályú felmondás kibocsátásáról.

[24] A perbeli bizonyítékok alapján megállapítható volt, hogy törvényes képviselő esetében ez a határidő 2022. január 13-a volt, mivel ehhez képest később új körülmények, új információk már nem derültek ki, vagyis ezen a napon a munkáltatói jogkör gyakorlója tudomást szerzett minden olyan tényről, körülményről, amelyre az azonnali hatályú felmondásban hivatkozott.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[25] Az alperes fellebbezése alaptalan.

[26] Az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta, az alapján a bizonyítékok helytálló értékelésével, megfelelő jogi következtetések levonásával érdemben helytálló döntést hozott.

[27] Az elsőfokú bíróság azért tekintette a 2022. február 2. napján kibocsátott azonnali hatályú felmondást jogellenesnek, mert a munkáltatói jogkör gyakorlója az indokolásban rögzített magatartásról már 2022. január 13-án tudomást szerzett, ezért elkövetően gyakorolta az azonnali hatályú felmondás jogát.

[28] Az Mt. 78. § (2) bekezdése szerint az azonnali hatályú felmondás jogát az ennek alapjául szolgáló okról való tudomásszerzéstől számított 15 napon belül, legfeljebb azok bekövetkeztétől számított egy éven belül, bűncselekmény elkövetése esetén a büntethetőség elévüléséig lehet gyakorolni.

[29] A tudomásszerzést illetően a másodfokú bíróság irányadónak tekintette a 15 napos szubjektív joggyakorlási határidő értelmezése kapcsán kialakult egységes bírósági gyakorlatot. E szerint a tudomásszerzés időpontjaként azt az időpontot kell figyelembe venni, amikor a munkáltatói jogkör gyakorlója valamennyi olyan releváns információ birtokába jut, amely alapján egyértelműen állást tud foglalni az azonnali hatályú felmondás indokolásában

rögzített magatartásról, a felróhatóság, a kötelezettségszegés súlya, jellege tekintetében. A 2012. június 30. napjáig hatályban volt a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: rMt.) rendkívüli felmondásra vonatkozó rendelkezései megegyeztek az Mt. szabályaival, ezért a korábbi gyakorlat során kialakult jogszabályértelmezést is figyelembe lehetett venni.

[30] A Kúria az EBH2000.246 számon közzétett elvi jelentőségű határozatában azt állapította meg, a rendkívüli felmondásra megállapított szubjektív határidőt attól az időponttól kell számítani, amikor a munkáltatói jogkör gyakorlója a munkavállaló kötelezettségszegéséről, annak súlyára és a munkavállaló vétkességére is kiterjedően tudomást szerzett. Hasonló érvelést tartalmaz a BH2003.344 számú döntés, mely szerint a munkáltató a rendkívüli felmondás alapjául szolgáló kötelezettségszegésről akkor szerez tudomást, ha ismert az elkövető személye, vétkessége és a kötelezettségszegés súlya.

[31] Az elsőfokú bíróság az előbbieket alapján helyesen, a Pp. 279.§ (1) bekezdése megsértése nélkül értékelte a lefolytatott bizonyítás eredményét. A felperes bizonyítottan, a 2022. január 13-án írt e-mailben részletesen, konkrét adatok, időpontok feltüntetésével tájékoztatta a munkáltató tulajdonosát, igazgatót a igazgatóhelyettes részére történt kifizetések időpontjáról, összegéről, valamennyi releváns körülményről. A fellebbezési eljárásban nem volt vitatott, igazgató tanúvallomása és a becsatolt e-mailek alapján az, hogy igazgató ezt az e-mailt aznap továbbította törvényes képviselő munkáltatói jogkört gyakorló részére.

[32] Erre tekintettel már nem volt jelentősége a később, 2022. január 19-én kelt munkáltató felszólítására közölt felperesi tájékoztatásnak, mivel ez pontosan ugyanazokat az információkat tartalmazta, amelyekre a felperes a korábbi e-mailben is hivatkozott. Az azonnali hatályú felmondásban írt munkavállalói magatartáshoz képest ez az üzenet semmilyen többletinformációt, eltérő adatot nem tartalmazott. Maga az alperes is azt állította a fellebbezésében, hogy 2022. január 13-án már tudomást szerzett a jogtalan kifizetésekről.

[33] Az alperes az azonnali hatályú felmondásban a pénzkezelési, elszámolási kötelezettség súlyos gondatlansággal jelentős mértékben történt megszegését állította. Ezért az a körülmény, hogy elvárták a felperestől a pénz visszaszerzését, nem befolyásolta a munkáltató által sérelmezett magatartással összefüggő tudomásszerzést, hiszen az azonnali hatályú felmondás alapját az a kötelezettségszegés képezte, amelyről a felperes a 2022. január 13-i felperesi e-mailben már teljeskörű tájékoztatást adott. Az alperes a felperesi kötelezettségszegés valamennyi releváns eleméről információval rendelkezett, hiszen vizsgálatot ezzel összefüggésben nem is folytatott le.

[34] Az alperes alaptalanul hivatkozott a fellebbezésében az ok bekövetkeztétől számítandó egyéves joggyakorlási határidőre. Ez a határidő objektív jellegű, annak elteltét követően akkor sem gyakorolható az azonnali hatályú felmondás joga, ha az alapjául szolgáló eseményről a munkáltató korábban nem is szerzett tudomást. Ez a szabály tehát nem értelmezhető a 15 napos szubjektív határidő meghosszabbításaként (BH2019.144).

[35] Az alperes büntetőfeljelentésre is hivatkozott a fellebbezésében, bár ehhez kapcsolódóan konkrétumokat nem közölt és nem is igazolt. Ezen fellebbezési érvelésnek azért nem lehetett jelentőséget tulajdonítani mert a bűncselekménnyel összefüggő határidőre csak jogerős büntető ítélet alapján lehet hivatkozni (BH2000.323).

[36] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság helyesen következtetett arra, hogy az azonnali hatályú felmondásban rögzített felperesi magatartásról törvényes képviselő, a munkáltatói jogkör gyakorlója, a igazgató által továbbított e-mailekből már 2022. január 13. napján tudomást szerzett. Ezért a 2022. február 2. napján kelt azonnali hatályú felmondás elkésett, tehát jogellenesnek minősült. Az elsőfokú bíróság egyébként helyesen, nem a felperessel történt közléshez, hanem az azonnali hatályú felmondás kibocsátásához képest állapította meg az elkésettséget.

[37] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását kérte a kereset teljes elutasításával, azonban a 75.000 forint kártérítés címén megítélt ügyvédi munkadíjjal összefüggésben a fellebbezés érdemi érvelést, jogi indokokat, jogszabálysértést nem jelölt meg. A másodfokú bíróság ezért ebben a körben mellőzte az elsőfokú ítélet érdemi felülbírálatát a Pp. 371. § (1) bekezdése értelmében.

[38] Az alperes a jogellenesség jogkövetkezményként meghatározott összegszerűséget a fellebbezésében nem vitatta, mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján – az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét – helybenhagyta.

Záró rendelkezések

[39] A fellebbezési eljárásban a felperes pernyertes lett, ezért alappal igényelte a Pp. 80. § és 83. §-a alapján a másodfokú eljárásban felmerült perköltsége megtérítését. A felperes a fellebbezési ellenkérelmében 70.000 forint perköltséget határozott meg, azonban a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése alkalmazása körében nem csatolt a megjelölt ügyvédi költséget alátámasztó megbízási szerződést. A másodfokú bíróság ezért az IM rendelet 3.§ (5) bekezdése alapján határozta meg a felperes másodfokú perköltségét, mely során a pertárgyérték mellett azt is figyelembe vette, hogy a fellebbezés elbírálására tárgyaláson kívül került sor.

[40] A másodfokú bíróság tájékoztatja az alperest, hogy az illetéket a NAV 10032000-01070044-09060018 illetékbevérteli számlájára kell befizetni, a közleményben fel

kell tüntetni az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, a fizetésre kötelezett adóazonosító számát.

[41] A fellebbezési illetékre vonatkozó rendelkezés az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdésén és 78. § (4) bekezdésén alapult, figyelemmel a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3.§ (2a) bekezdésére.

[42] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2023. május 23.

dr. Orosz Andrea s.k.
a tanács elnöke

dr. Laczó Adrienn Lilla s.k.
előadó bíró

dr. Szalai Beatrix s.k.
bíró